

“Sociale media maken energietoekomst vandaag zichtbaar”

JAN PAUL VAN SOEST

28 FEBRUARI 2013

Jan Paul van Soest: "Laat beleidsmakers niet afwachten tot de nieuwe toekomst realiteit is"

Over de kracht van de sociale media blijf ik me verbazen: precies de juiste informatie is in een oogwenk ter plekke, nieuwe plannen en ideeën gaan via Twitter, blogs en zo meer rond met de snelheid van het licht. Het is alleen van belang bewust ook personen, instellingen, blogs en nieuwsmedia te volgen die heel anders tegen de wereld aankijken dan je zelf doet, anders krijg je voor je het weet alleen maar inzichten langs die de eigen opvattingen bevestigen. Dat kan niet gezond zijn.

Wie zijn bronnen zorgvuldig uitzoekt, kan de nieuwe wereld zich al via de sociale media zien ontwikkelen. Ik zet het zoeklicht op een stukje van die nieuwe wereld, het project REloadIT in Zaanstad, geëntameerd door het programma [e-harbours](http://eharbours.eu/) dat nieuwe energieoplossingen voor havengebieden ontwikkelt. Dat had ik zonder de social media niet gevonden. Als aardigheidje beloofde ik dat mijn 2500^e volger op Twitter een onderwerp voor mijn volgende column mocht suggereren. Inderdaad, @eharbours werd die 2500^e volger. Het programma legt een [privaat smart grid-systeem](http://eharbours.eu/wp-content/uploads/SystemSpecificationREloadIT.pdf) neer in het Zaanse havengebied, om de lokale vraag naar energie en het lokaal-regionale aanbod van hernieuwbare energie handig op elkaar af te stemmen. Zaanstad, bedankt. De 'harde kern': een vloot van 16 elektrische auto's die tevens als energieopslag dienst kunnen doen. De 'zachte kern': een slim softwareprogramma, de *priority manager*. Deze 'manager' raamt mede op basis van de weersverwachtingen hoeveel zonne- en later ook windenergie beschikbaar komt, 'weet' in welke mate de elektrische auto's zijn opgeladen én weet welke auto voor welke afstand beschikbaar moet zijn. Aan de hand van deze gegevens, en aan de hand van tariefsverschillen (dag/nacht, later mogelijk verdere differentiatie) rekent de priority manager per kwartier een *businesscase* uit waarbij de energiestromen optimaal worden ingezet.

Schitterend: de toekomst begint morgen (of preciezer: op 1 maart als het initiatief officieel wordt [gelanceerd](http://www.zaanstad.nl/repositories/pdfs/mv/Lanceringsmartgrid)), en is vandaag al in de sociale media zichtbaar.

Wat het initiatief laat zien is dat er slimme, decentrale energieoplossingen in het verschiet liggen, die de zorgen over niet-regelbare duurzame energiebronnen helpen wegnemen. Die zorgen werden de laatste tijd breed uitgemeten: het fluctuerende aanbod van zon en wind zou niet goed door het elektriciteitsstelsel kunnen worden opgevangen, achter elke windturbine en elk zonnepaneel zou een conventionele elektriciteitscentrale moeten blijven loeien, waardoor de brandstof- en CO₂-winst van hernieuwbare bronnen zeer gering zou zijn. Van dit soort misinformatie werd al eerder [gehakt](http://www.gemeent.nl/nl/blog/2012/08/31/slordig-denken-over-windenergie-geeft-onuiste-conclusies/) gemaakt, ook door de [minister](http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2012/11/02/beantwoording-kamervragen-over-vermogen-van-windmolens.html) van Economische Zaken zelf, maar de sociale media hebben ook een negatieve keerzijde: kletsboek blijft eendeloos op het internet staan ook als de argumenten al lang zijn ontmanteld.

Kunnen variaties in wind en zon nu al makkelijk door het elektriciteitsnet worden opgevangen, ontwikkelingen als het Reloadit-project voegen nog een dimensie toe. Ze zetten het energiesysteem - eigenlijk letterlijk - op zijn kop. In het oude model ging de stroom van grote centrales in stapjes naar beneden naar de eindverbruiker, die slechts een passief consument was, die dan ook niet eens 'klant' maar 'aansluiting' heette. Puur eenrichtingsverkeer.

In de tussenfase waarin we nu zitten komt er steeds meer variabel decentraal duurzame energie bij, die zich een weg moet zien te banen in een speelveld dat is ingericht op het klassieke, fossiele eenrichtingsstelsel te ondersteunen. In de toekomst zijn er lokale en regionale 'energieprosumenten' (de wonderlijke samentrekking van producenten en consumenten) die met reloadit-achtige systemen slim vraag en aanbod sturen. In aanvulling daarop kunnen overschotten duurzame elektriciteit nog in flexibele gasvormige energiedragers worden omgezet ([power to gas](#))

[<http://www.royalhaskoningdhv.com/NIEUWS/Nieuws/Onderzoek-naar-omzetting-windenergie-in-methaangas>]) en het beeld begint te kantelen: de prosumen kunnen de grote centrales dan goeddeels links laten liggen, en juist zij moeten dan maar proberen te concurreren op een speelveld dat dan hopelijk innovatieve, schone en slimme oplossingen ondersteunt. Want dat zou helemaal mooi zijn: als de beleidsmakers niet afwachten tot de nieuwe toekomst realiteit is en dan de spelregels aanpassen, maar de spelregels nu al aanpassen zodat de toekomst sneller daar is.

Jan Paul van Soest, partner De Gemeynt

Volg Energiepodium op Twitter: [@energiepodium](https://twitter.com/energiepodium)